

בס"ד. חלק משיחת* וא"ו תשרי, ה'תשכ"ח (ח).

בלתי מוגה

לא. בהמשך לענין יום זה, שקשור עם נשים כשרות וצדקניות בישראל — הנה:

כשדובר אודות "מבצע תפילין"²⁰⁴, באו אלי בשאלה, תביעה או טענה: מצות תפילין — רק זכרים חייבים בה. ולכאורה: כיון שמדובר אודות פעולת הענין ש"ראו כל עמי הארץ גו' ויראו ממך"²⁰⁵, והענין דאריכות ימים²⁰⁶ — נשאלת השאלה: "נשי לא בעי חיי" (בתמי"), כדברי הגמרא²⁰⁷ בנוגע לפסוק²⁰⁸ "למען ירבו ימיכם גו'"; ובשביל המשך הפסוק: "על האדמה אשר נשבע הוי' לאבותיכם" — צריך להיות גם הענין ד"יראו ממך"!!

ובכן: במשך כל הזמן לא נפלה סברא איך להבהיר ("באָוואָרענען") ענין זה בנוגע לנשים, עד שהגיע יום זה — והרי "את הכל עשה יפה בעתו"²⁰⁹ — ששה בתשרי, כדלקמן.

... לה. אך יש גם צורך בענין של פועל, ולכן:

כשם שרגיל בהתוועדות זו וביום זה להתנדב בלב שמח וביד נדיבה ל"קרן חנה", שמסייעת בנוגע לחינוך בנות ישראל²²⁶ — הנה דבר נכון להוסיף מהיום והלאה, שכשם שהזכרים מתנדבים ל"קרן חנה" לטובת חינוך הבנות, תנדבנה גם הנשים (אלו שיש ביכלתן, והרי כל אחת יכולה לנדב) זוג תפילין (או סכום שבו אפשר לרכוש זוג תפילין) בדוקות וכשרות.

ועי"ז יתוסף בשייכותן למצות תפילין — לא רק מצד למעלה, בנוגע לתפילין דקוב"ה, אלא באופן שגם למטה יניח יהודי תפילין שלהן.

(206) מנחות מד, סע"א ואילך.

(207) קידושין לד, א.

(208) עקב יא, כא.

(209) קהלת ג, יא.

(226) ראה גם שיחת ו' תשרי דאשתקד

סכ"ט ואילך (תו"מ חמ"ח ע' 68 ואילך).

וש"נ.

(* תורת מנחם — התוועדויות חלק נ"א ע' 84 ואילך.

(204) ראה תו"מ חמ"ט ע' 429 ואילך.

ח"נ ע' 63 ואילך. ע' 91 ואילך. ע' 118. וראה

גם מכתב י"ז חשוון שנה זו (אג"ק חכ"ה ע' כד). וש"נ.

(205) תבוא כח, יו"ד. וראה ברכות ו, א.

וש"נ.

ואז יש להן שכר כמו "מצווה ועושה" — כמוכן מדברי הגמרא במסכת סוטה²²⁷ בנוגע ל"זכות תורה" באשה ש"אינה מצווה ועושה": "באגרא דמקרין ומתניין בנייהו (שטורחות על בניהן להביאן לבית הספר לקרוא מקרא ולשנות משנה) ונטרן להו לגברייהו עד דאתו מבי מדרשא (וממתינות לבעליהן) (ונותנות להם רשות²²⁸) שיוצאין לעיר אחרת ללמוד (תורה), מי לא פלגאן בהדייהו"; ומפורש להדיא בהלכות תלמוד תורה לרבינו הזקן²²⁹, ש"אם היא עוזרת לבנה או לבעלה בגופה ומאודה שיעסוק בתורה, חולקת שכר עמהם ושכרה גדול מאחר שהם מצווים ועושים על ידי" (ולא כמו "אשה שלמדה תורה שיש לה שכר אבל לא שכר גדול כשכר האיש מפני שאינה מצווה ועושה").

ולהעיר, שבגמרא שם מדובר אודות שכר בעולם הזה, ומזה מוכח שגירסת הילקוט²³⁰ "נשים במאי זכיין לעלמא דאתי", אינה כשיטת הש"ס ש"זכיין" בעולם הזה, בזמננו זה.

... לז. ועד"ז גם בנוגע למבצע תפילין:

אלו שמניחים תפילין — יש להם אמנם את ההבטחה ש"וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך",

— וכמדובר כמ"פ²³⁶ שהגוי לא נוגע לו מה חושב היהודי; הוא רואה "כי שם הוי' נקרא עליך", וממילא "תפול עליהם אימתה ופחד"²³⁷ —

אבל אין זה מגיע להבטחה שתהי' לנשים שינדכו זוג תפילין — שהרי גם אם תהי' איזו פני' אצל היהודי שמניח תפילין בסמיכות לכותל המערבי²³⁸, אין זה נוגע ולא גורע מאומה אצל האשה בברוקלין שנדכה את התפילין.

ולכן, "גדולה הבטחה שהבטיחן הקב"ה לנשים .. שאננות .. בוטחות" — שכל השכר שיש במצות תפילין, ש"הוקשה כל התורה כולה לתפילין"²³⁹, יומשך להן "מידו המלאה הפתוחה הקדושה והרחבה"¹⁰⁷, ו"ראו כל בשר יחדיו"²⁴⁰ ש"מי כעמך ישראל גוי אחד בארץ",

(236) ראה גם תו"מ חמ"ט ע' 432.

(237) בשלח טו, טז.

(238) ראה גם מכתב י"ג תשרי; ז' שבט

— שנה זו (אג"ק חכ"ה ע' ד; ע' פח).

(239) קידושין לה, א. וש"נ.

(240) ישעי' מ, ה.

(227) כא, א (ובפרש"י). וראה ברכות יז,

א (דלקמן סל"ו).

(228) פרש"י ברכות שם.

(229) ספ"א.

(230) יל"ש ישעי' רמז תלו. הובא בחדא"ג

מהרש"א ברכות שם.

ואחרי כן יקויים גם — "כימי צאתך מארץ מצרים"²⁴¹ — "הנסה אלקים לבוא לקחת לו גוי מקרב גוי באותות ובמופתים וגו'"²²⁰, במהרה בימינו בביאת משיח צדקנו.

לח. ובנוגע לפועל:

נוסף על המנהג להתנדב ל"קרן חנה", הנה אלו שרוצים — ברצון טוב ובלב שמח — יוסיפו ויתנדבו גם בנוגע למבצע תפילין.

ויתחלקו בזה — שהאנשים יתנו עבור "קרן חנה", ועי"ז יהי' להם חלק בחינוך הבנות, והנשים, תתן כל אחת זוג תפילין (או מחירו) או יותר מזה, וכל המרבה הרי זה משובח, ועי"ז יהי' להן חלק בהנחת התפילין של האנשים.

ואז יהי' גם היחוד של ה"כלה" ו"חתן" האמיתיים, שהם הקב"ה וכנס"י (שעל זה היא כל האריכות בשיר השירים), ובאופן ד"כשמחך יצירך בגן עדן מקדם"²⁴², קודם החטא (כמבואר במפרשים²⁴³), כיון שיקויים היעוד⁷⁵ "את רוח הטומאה אעביר מן הארץ".

ובנ"י יקבלו "מידו המלאה הפתוחה הקדושה והרחבה" כל טוב גשמי ורוחני בעוה"ז למטה מעשרה טפחים, וחתימה וגמר חתימה טובה, בבני חיי ומזוני רוויחי.

(243) ראה גם ת"מ ח"נ ריש ע' 210.

וש"נ.

(241) מיכה ז, טו.

(242) נוסח ברכת אירוסין ונשואין.